

TRAFICOM/22492/03.04.03.00/2019

Lausunto Liikenne- ja viestintäviraston tienvarsimainontaa ja -ilmoittelua koskevasta määräysluonnoksesta

Liikenne- ja viestintävirasto on pyytänyt Kaupan liitolta lausuntoa tienvarsimainontaa ja -ilmoittelua koskevasta määräysluonnoksesta. Kaupan liitto kiittää lausuntopyyntöä ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tienvarsimainonta muuttui luvanvaraisesta ilmoituksenvaraiseksi kesällä 2016 voimaan tulleella lakimuutoksella. Muutoksen tarkoituksena oli purkaa turhaa hallinnollista taakkaa. Liikennevirasto antoi vuonna 2016 ensimmäisen tienvarsimainontaa koskevan määräyksensä, jonka vaatimuksia kevennettiin kesällä 2018. Nyt lausunnolla olevalla määräysluonnoksella on tarkoitus selkeyttää aikaisempaa mainosten sijoittamisen sääntelyä ja toiminnanharjoittajien mahdollisuutta arvioida mainosten mahdollisia sijoittamispaikkoja.

Kaupan liitto katsoo, että määräysluonnos ei tee mainosten sijoittamisesta toiminnanharjoittajille selkeää, eikä kyseessä ole edelleenkaan todellisuudessa ilmoitusmenettely. Käytännössä kyse on lupamenettelystä, kun ilmoituksen tekeminen edellyttää 8 sivua pitkään ja yksityiskohtaiseen ohjeeseen perehtymistä syvällisesti, ja senkin jälkeen ELY-keskus vielä harkitsee, salliiiko se mainoksen sijoittamisen, tai asettaa sijoittamiselle ehtoja.

ELY-keskuksen harkintavaltaa on korostettu nyt lausunnolla olevassa luonnoksessa. Luonnoksesta on poistettu nykyisessä määräyksessä oleva mahdollisuus poikkeamiseen yksittäisistä määräyksen vaatimuksista, mikäli mainos tai ilmoitus kokonaisuutena arvioiden täyttää maantielain 52 §:ssä säädetyt edellytykset. Muutos on käsityksemme mukaan tiukennus aikaisempaan määräykseen verrattuna. Todettakoon, että tämä on hieman epäselvää, sillä perustelumiestiossa annetaan ymmärtää, että ELY-keskukselle annetaan harkintavaltaa mainosten ja ilmoitusten sijoittamisen *sallimisesta*. Määräysluonnoksen kohtaa 2.1.2 lukiessa ei kuitenkaan tule käsitystä, että harkintaa olisi tarkoitettu käytettävän sallimismielessä. Määräysluonnosta tulisi muuttaa siten, että harkintaa voitaisiin käyttää nimenomaisesti mainoksen sijoittamisen sallimiseksi.

Tienvarsimainokset ovat erittäin tärkeitä yrityksille. Mainosten avulla on mahdollista saada näkyvyyttä yrityksen tuotteille ja palveluille. Mainosten osalta ei pidä myöskään unohtaa niiden merkitystä tiellä liikkuvien palvelemisen ja kohteeseen opastamisen suhteen. Kaikkiin kohteisiin ei ole nykyisellään mahdollista saada virallisia opasteita, jotka rinnastetaan sääntelyssä liikennemerkkeihin, eivätkä tilapäiset ilmoitukset koske yritystoimintaa.

05.09.2019

Liikenneturvallisuus on tärkeä tekijä mietittäessä mihin mainoksia voi sijoittaa. Päätöksenteon tulisi kuitenkin perustua tutkittuun tietoon ja objektiivisiin kriteereihin, ei yksittäisen virkamiehen harkintaan. Esimerkiksi onnettomuuksien syyt voivat olla moninaisia, eikä niillä ole välttämättä mitään tekemistä tienvarsimainonnan kanssa. Perusteettomasti mainosten sijoittamista ei tulisi vaikeuttaa, ja kielteiset ratkaisut tulisi perustella seikkaperäisesti.

Digitalisaation aikakaudella olisi perusteltua luoda palvelu, josta yritykset voisivat käydä katsomassa kartalta mainostamiseen sallittuja tai vastaavasti kiellettyjä alueita.

Kunnioitavasti,

Tea Taivalkoski
asiantuntija, Kaupan liitto